

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Lopik
Postbus 50
3410 CB LOPIK

ONDERWERP	Beoordeling IBT Omgevingsrecht 2021-2022	TELEFOONNUMMER	+31681025300
DATUM	09-03-2023	E-MAILADRES	thomas.van.walchren@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-10413	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Thomas van Walchren	TEAM	BEI
BIJLAGE	overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2021/2022 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 21 december 2022 een gesprek gevoerd met uw afdelingshoofd Strategie, Beleid en Projecten, de teamcoördinator VTH en de adviseur VTH. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Wij beoordelen prestaties van gemeenten als “voldoet”, “voldoet deels” of “voldoet niet”. De naamgeving van de prestaties is met de inwerkingtreding op 6 juli 2021 van ons nieuwe Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 aangepast. Dit beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje “Beleidskader en Uitvoeringsagenda”.

Bij het uitvoeren van ons toezicht hanteren wij de IBT-interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Een toelichting op deze ladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Ons oordeel over uw taakuitoefening luidt:

- Vakgebied Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet niet.
- Vakgebied Monumenten/ Archeologie: voldoet deels.

Nu het oordeel voor uw organisatie over de uitvoering van het vakgebied VTH niet voldoet, valt u komende periode onder het ‘actief toezicht’ (trede 3 van de IBT-interventieladder). Hieronder lichten wij onze beoordeling toe en welke acties wij van u verwachten.

Toetsingscriteria en beoordeling VTH

Toetsingscriteria

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de

wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Beoordeling VTH

In de vorige beoordelingsperiode is de taakuitvoering van uw gemeente als 'voldoet deels' beoordeeld. Dit betekent dat u deels voldeed aan de wettelijke eisen. Wij hebben daarom de ontvangen toezichtinformatie inhoudelijk getoetst aan de geldende wet- en regelgeving.

In de beoordelingsbrief over 2020/2021 hebben wij aangegeven dat aan een groot aantal verbeterpunten gewerkt moet worden om de VTH-taken op voldoende niveau te kunnen uitvoeren, omdat de BIG-8 cyclus onvoldoende sluitend was. Wij constateren dat er onvoldoende is gewerkt aan de verbeterpunten en dat de inrichting van de beleidscyclus (BIG-8) inmiddels ruimschoots niet meer voldoet aan de wettelijke eisen. Een goed ingerichte beleidscyclus met actueel en compleet beleid en een daarop gebaseerd jaarlijks uitvoeringsprogramma, is een wettelijke verplichting. Als aan deze basisvereisten niet wordt voldaan is de praktische uitvoering van uw VTH-taken niet op adequate wijze mogelijk. Wij beoordelen uw taakuitvoering voor VTH over de periode 2021/2022 daarom als 'voldoet niet'.

Er is geen duidelijke verbetering gemaakt met het uitvoeringsprogramma 2022 en het jaarverslag 2021. In het uitvoeringsprogramma VTH 2022 en het Jaarverslag VTH 2021 is geen koppeling met doelstellingen uit het beleid zichtbaar. Dat is logisch te verklaren vanwege het ontbreken van meetbare doelstellingen in het huidige Integraal Handhavingsbeleid 2015-2018. Dat beleid, waarin overigens geen strategie is uitgewerkt voor vergunningverlening en aanverwante taken, is eenmaal verlengd tot eind 2021. Daarna heeft geen verlenging plaatsgevonden waardoor gemeente Lopik strikt genomen op dit moment geen geldend VTH-beleid heeft. Kortom, het integraal Handhavingsbeleid 2015-2018 is hard aan actualisatie toe en moet worden aangevuld met beleid en strategie voor 'uitvoering' (vergunningverlening en aanverwante taken).

Ook blijft de tijdige vaststelling van het jaarverslag en uitvoeringsprogramma VTH een verbeterpunt. Het huidige jaarverslag en uitvoeringsprogramma heeft u vastgesteld op 10 mei 2022. Wettelijk is bepaald dat het uitvoeringsprogramma vóór het komende jaar moet worden vastgesteld.

Een overzicht van de verbeterpunten is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid voor de basistaken (U&H-strategie regio Utrecht)

Wij hebben kennisgenomen van de door uw college op 11 januari 2022 vastgestelde U&H-strategie regio Utrecht. Dit is de allereerste gezamenlijke strategie die door alle Utrechtse gemeenten en de provincie is vastgesteld. Na een eerste analyse concluderen wij dat dit beleidsstuk in grote lijnen voldoet aan de gestelde wettelijke eisen. Aangezien in het beleidsstuk wordt vermeld dat het om een groeidocument gaat, laten wij de beoordeling voor uw gemeente op dit aspect voor nu buiten beschouwing. De verbeterpunten zullen gedeeld worden met de ambtelijke werkgroep die verantwoordelijk is voor de opmaak van het beleid. Het beleidsstuk geldt voor de jaren 2022 en 2023. Wij gaan ervan uit dat in 2023 verder wordt gewerkt aan het optimaliseren van nieuw beleid voor de jaren 2024 en verder. Daarnaast verwachten wij dat in 2023 een eerste start wordt gemaakt voor een uniform uitvoeringsprogramma voor de basistaken op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In 2024 gaan wij daadwerkelijk over tot het beoordelen van de U&H-strategie regio Utrecht en het daarop gebaseerde uniforme uitvoeringsprogramma.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of uw college jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria 2.2. worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de RUD Utrecht uitvoert en de VTH-taken die u zelf uitvoert, voor zover door uw college nader is bepaald.

We hebben geen document gezien waarin u nader heeft bepaald op welke taken de verordening van toepassing is. We hebben ook geen document aangetroffen waaruit blijkt dat uw college heeft geëvalueerd of de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de RUD Utrecht en de eigen organisatie.

Het is van belang dat uw gemeente erop stuit dat door de RUD Utrecht én de eigen organisatie aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan en de gemeenteraad daarover actief informeert. Wij verzoeken u dringend deze evaluatie jaarlijks uit te voeren en ook hierover met een heldere onderbouwing te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw gemeente en de RUD Utrecht voldoet aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen.

Monumenten en Archeologie

Toetsingscriteria

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of:

- Sprake is van adequate vergunningverlening;
- De monumentencommissies goed functioneren;
- Sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

Beoordeling

De beoordeling van het taakveld Monumenten en Archeologie over 2021 luidt 'voldoet deels'. Dit betekent dat u deels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de op 21 juli 2022 ingediende toezichtinformatie blijkt dat bij de aanvragen om omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten advies is gevraagd van de Monumentencommissie. Voor archeologie hebben wij de toegezegde informatie niet ontvangen. Wij hebben aanwijzingen (op basis van zoekresultaten uit het DANS Archeology register, <https://archaeology.datastations.nl/>) dat er wel degelijk onderzoeken zijn verricht maar dat gemeente niet kan aantonen dat archeologie goed geborgd is in het vergunningverleningsproces.

Afspraken in het kader van actief toezicht

De kwalificatie 'voldoet niet' houdt in dat uw gemeente in grote mate niet aan de wettelijke vereisten voldoet. U wordt opgeschaald naar trede 3 (actief toezicht) van de IBT-interventieladder. Dit betekent dat wij afspraken met u maken over verbeteracties en termijnen om wel weer te gaan voldoen aan die vereisten. De voortgang van de verbeteringen monitoren wij actief gedurende dit jaar. Deze opschaling blijft van kracht, totdat uw taakuitvoering voor toezicht en handhaving op redelijk adequaat niveau is gekomen en er reëel uitzicht is op verdergaande verbeteringen.

In het kader van de monitoring verwachten wij uiterlijk 15 april 2023 een verbeterplan voor Uitvoering en Handhaving VTH waarin de verbeterpunten zijn opgenomen, gekoppeld aan een logisch en realistisch tijdspad. In 2023 bespreken wij op verschillende momenten (eind april, medio juli en medio november) met uw organisatie en uw gemeentesecretaris de voortgang van de uitvoering van uw verbeterplan en of de juiste stappen worden gezet richting afschaling op de interventieladder.

Tot slot

Naast de periodieke monitoring van het verbeterplan, beoordelen wij december 2023 opnieuw de uitvoering van de taken op het gebied van het omgevingsrecht opnieuw. De volledige toezichtinformatie over de periode 2022/2023 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2023. Wij verzoeken u om in deze informatie ook te vermelden welke acties u heeft ondernomen naar aanleiding van de genoemde verbeterpunten.

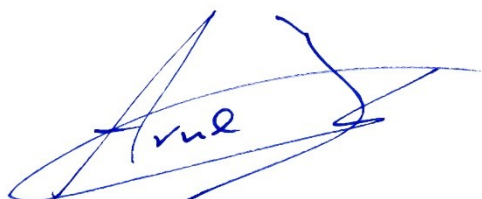
Behalve de taakuitvoering van het omgevingsrecht, toetsen wij ook uw taakuitvoering op de terreinen informatiebeheer, huisvesting vergunninghouders en financiën. Vanwege een ander beoordelingsritme door wettelijke bepalingen, ontvangt u hiervan op een ander tijdstip onze toezichtbrieven.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad. Wij adviseren u om in het kader van horizontale verantwoording, en controle deze toezichtbrief actief onder de aandacht te brengen van de gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

A.J. Schaddelee
Gedeputeerde Mobiliteit, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Communicatie en Participatie

Bijlage: overzicht verbeterpunten VTH

Rapportage en evaluatie

1. Voer periodiek een rapportage (= beleidsevaluatie) uit ten aanzien van het VTH-beleid voor RO, Bouw en Milieu. Stel deze rapportage vast en stuur deze ter informatie aan de gemeenteraad. Wij adviseren u deze periodieke rapportage op te nemen in het nieuwe beleid. Daarna kan een periodieke evaluatie van het beleid jaarlijks worden opgenomen in het jaarverslag, zodat dit niet aan de aandacht ontsnapt.
2. Stel het jaarverslag tijdig vast, zodat bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor het nieuwe jaar rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag. Stuur het jaarverslag na vaststelling ter informatie aan de gemeenteraad.

Strategisch beleid

3. Actualiseer het VTH -Beleid voor RO en Bouw. Het huidige beleid 2014-2018 is eenmaal verlengd tot eind 2021 (!) en is alleen van toepassing op toezicht en handhaving; beleid voor 'Uitvoering' (vergunningverlening en aanverwante taken) moet ook deel uitmaken van het nieuwe beleid.
4. Formuleer in het beleid heldere en meetbare (SMART) doelstellingen die gekoppeld zijn aan gestelde prioriteiten op basis van een actuele probleem- en risicoanalyse.
5. Maak in het beleid inzichtelijk welke capaciteit of middelen benodigd zijn om de gestelde doelen te bereiken.
6. Stel het nieuwe beleid vast en maak dat vervolgens kenbaar aan de gemeenteraad.

Programma en organisatie

7. Stel het Jaarplan VTH (uitvoeringsprogramma) tijdig vast, zodat bij aanvang van het nieuwe jaar de uitvoering kan plaatsvinden volgens een actueel programma. Van belang is dat bij het schrijven van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag. Stuur het uitvoeringsprogramma na vaststelling ter informatie aan de gemeenteraad.
8. Maak de personele en financiële middelen die benodigd zijn voor het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten inzichtelijk en waarborg deze in de begroting.

Vorbereiding, uitvoering en monitoring

9. Draag er zorg voor dat voor RO en Bouw een beschrijving van de werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening is vastgelegd voor de uitvoering van de VTH-taken en voor het voorbereiden, geven en uitvoeren van bestuurlijks sancties. Leg onder andere vast dat toezichthouders/handhavers van de eigen organisatie periodiek rouleren zodat deze niet voortdurend worden belast met het houden van toezicht op dezelfde inrichting.
10. Zorg dat uw organisatie de resultaten en voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en het bereiken van de gestelde doelen monitort voor VTH-zaken op het gebied van RO en Bouw. De in 2021 nieuw aanbestede applicatie (Centric Leefomgeving) moet zodanig worden ingericht en beheerd, dat er goed inzicht mogelijk is in werkvoorraden, voortgang vergunningprocedures, RO-procedures en lopende en afgesloten handhavingzaken.
11. Verantwoord jaarlijks aan de gemeenteraad in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de eigen organisatie én de RUD Utrecht. Voor zover de kwaliteitscriteria niet zijn of konden worden nageleefd, moet hiervan gemotiveerd opgave worden gedaan.